

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2022

11 ශ්‍රේණිය 60 - ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය (හව නිර්දේශය) - I කාලය පැය 01 යි.

නම/ විභාග අංකය:

උපදෙස් :

- සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතරින් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුල (X) ලකුණු යොදන්න.

- පහත සඳහන් සිද්ධිය ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 05 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
විදේශ විනිමය අනුපාතය (ඩොලරය) ඉහළ යාමත්, ලෝක වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් බැරලයක මිල ඉහළ යාමත් නිසා ඛනිජතෙල් මිල ඉහළ දැමීමට රජයට සිදු විය. ඛනිජ තෙල් බෙදාහැරීම හා ගබඩා කිරීම අඩාල වීම නිසා ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩලයට අයත් බස් රථ වලින් බොහෝ ගමන් බිමන් යාමට මහජනයාට සිදු විය.

01. ඉහත සිද්ධියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය වන්නේ,

- (1) ඛනිජ තෙල් (2) ප්‍රවාහනය (3) ආහාර (4) සන්නිවේදනය

02. බස් රථය අයත් නිෂ්පාදන සාධකය වන්නේ,

- (1) ප්‍රාග්ධනය (2) ශ්‍රමය (3) භූමිය (4) ව්‍යවසාය

03. A විදේශ විනිමය අනුපාතය ඉහළ යාම

B ඛනිජ තෙල් ආනයනය කිරීම.

C ඛනිජ තෙල් මිල මට්ටම ඉහළ යාම

මෙම සාධක අතරින් ආර්ථික පරිසරයට පමණක් අදාල සාධක වන්නේ,

- (1) B (2) C (3) AB (4) AC

04. ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩලයට සම්බන්ධ වැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) උපයන ලාභයෙන් කොටසක් රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැරකෙරේ
(2) විශේෂ හෝ පොදු පාර්ලිමේන්තු පනතක් යටතේ පිහිටුවයි.
(3) තෛතික පුද්ගල භාවය නොතිබීම
(4) අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම

05. ඛනිජතෙල් අයත් ප්‍රවාහන මූලිකාංගය වන්නේ

- (1) මාධ්‍ය (2) මාර්ගය (3) බලය (4) පර්යන්තය

06. ඛනිජ තෙල් බෙදා හැරීම හා ගබඩා කිරීම අයත් අලෙවිකරණ මිශ්‍රය වන්නේ,

- (1) නිෂ්පාදනය (2) මිල
(3) ප්‍රවර්ධනය (4) ස්ථානය

07. ව්‍යාපාරයක ශක්තියක් වන්නේ,
 (1) ව්‍යාපාර සඳහා බදු සහන ලබාදීම (2) ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ සම්බාධක පැවැත්වීම
 (3) පිළිගත් සන්නම් නාමයක් පැතිරීම (4) රජය විසින් අඩුපොළී ණය ක්‍රම හඳුන්වා දීම
08. පෙරේරා සහ සමාගම
 (1) සංස්ථාපිත සමාගමකි (2) හවුල් ව්‍යාපාරයකි
 (3) රාජ්‍ය සමාගමකි (4) ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාරයකි
09. ව්‍යාපාර සංවිධාන කීපයක් පහත දැක්වේ.
 A හවුල් ව්‍යාපාර B රාජ්‍ය සමාගම් C කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර
 D සමුපකාර E සීමිත සමාගම් F දෙපාර්තමේන්තු G රාජ්‍ය සංස්ථා
 මේවා අතුරින් පොදු අංශයට අයත් ව්‍යාපාර සංවිධාන පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.
 (1) A,C,G (2) B,D,E (3) D,F,G (4) B,F,G
10. පහත දැක්වෙන්නේ රක්ෂණ ආයතනයක් විසින් පලකරනු ලැබූ ප්‍රචාරණ දැන්වීමකි.
 “භාතියක් සිදුවූවත් නැතත් ඔබට රක්ෂිත මුදල ලබාගත හැකිය. එහෙත් රක්ෂණ ඔප්පුව පැවරිය නොහැක.
 රක්ෂිත මුදලට අමතරව ප්‍රසාද දීමනා පොළී වැනි ප්‍රතිලාභ සඳහාද ඔබට හිමිකමක් ඇත.
 මෙම දැන්වීමෙන් ඉලක්ක කර ඇති රක්ෂණ වර්ගය කුමක්ද?
 (1) රථ වාහන රක්ෂණය (2) ගිනි රක්ෂණය
 (3) ජීවිත රක්ෂණය (4) මුහුදු උවදුරු රක්ෂණය
11. පහත සඳහන් රේඛණ අතරින් විශේෂ රේඛණයක් නොවන්නේ,
 (1) ගනුදෙනු කල නොහැක (2) මහජන බැංකුව - මහරගම
 (3) මහජන බැංකුව (4) අදායකයාගේ ගිණුමට පමණි - ලංකා බැංකුව
12. විද්‍යුත් මුදල් යනු,
 (1) ටෙලර්පත් හා හරපත් මගින් පමණක් කරන ගෙවීම්ය
 (2) ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රයක් මගින් පමණක් කරන ගෙවීම්ය
 (3) මුදල් හා චෙක්පත් වෙනුවට ආදේශ කල හැකි විද්‍යුත් ගෙවීම්ය
 (4) මුදල් වෙනුවට භාවිත කල හැකි ණයපත් මගින් පමණක් කරන ගෙවීම්ය
13. පහත සඳහන් සන්නිවේදන ක්‍රම අතරින් විද්‍යුත් සන්නිවේදන ක්‍රමයක් නොවන්නේ,
 (1) ගුවන් විදුලිය (2) ශබ්ද වාහිනි (3) ෆැක්ස් (4) සම්මන්ත්‍රණ
14. රථවාහන ධාවනය සඳහා බනිජතෙල් භාවිතය වෙනුවට සූර්ය බල පද්ධති හඳුන්වා දීම අයත්වන ප්‍රවාහන
 මූලිකාංගය වනුයේ,
 (1) බලය (2) මාර්ගය (3) මාධ්‍යය (4) පර්යන්තය

15. පහත X තීරුවේ කළමනාකරණ කාර්යයක්ද , Y තීරුවේ එම එක් එක් කාර්යයට අදාළ කටයුතුද දැක්වේ.

X

Y

(i) සැලැස්සුම්කරණය

(A) අලෙවි කළමනාකරු, සේවකයින්ගේ කටයුතු අධීක්ෂණය

(ii) සංවිධානකරණය

(B) 10% කින් විකුණුම් ඉහළ නැංවීමට තීරණය කිරීම

(iii) මෙහෙයවීම

(C) විකුණුම් ඉහළ ගිය ප්‍රතිශතය පරීක්ෂා කිරීම

(iv) පාලනය

(D) වෙළෙඳ සහායකයෙක් බඳවා ගැනීම

ඉහත X තීරුවේ සඳහන් කළමනාකරණ කාර්යයක් Y තීරුවේ කටයුතු සමඟ අනුපිළිවෙලින් ගැලපූ විට නිවැරදි පිළිතුර වනුයේ,

(1) B, D, C හා A (2) B, D, A, හා C (3) B, A, D හා C (4) B, C, A හා D

16. පහත අවස්ථා අතුරෙන් තොග වෙළෙඳාමක් නොවනුයේ,

- (1) කුකුළු ගොවිපලක හිමිකරුවෙකුට කුකුළන්ට දීම සඳහා කුකුළු කෑම මිටි 50 ක් විකිණීම.
- (2) කිරි ගව ගොවිපලක් හිමියකු මුද්‍රවපු කිරි හට්ටි 25ක් අලෙවිය සඳහා ජංගම අලෙවිකරුවෙකුට විකිණීම
- (3) සපුමල් කොළඹ කොටුවට ධාවනය වන දුම්රියක මගීන්ට වඩේ විකිණීම
- (4) කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වෙත ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා ගඩොල් ලක්ෂයක් විකිණීම

17. ව්‍යාපාරයක වත්කම් හා වගකීම් වල පමණක් වෙනසක් ඇතිකරන ගනුදෙනුව තෝරන්න.

- (1) රු. 100,000 ක ප්‍රාග්ධනයක් අයිතිකරු විසින් යෙදවීම.
- (2) රු. 5, 000 ක විදුලි බිල ගෙවීම
- (3) රු. 15,000 ක බැංකු ණය ආපසු ගෙවීම
- (4) රු. 50,000 ක කාර්යාල උපකරණ අත්පිට මිලදී ගැනීම.

18. ව්‍යාපාරයක මුළු වත්කම් වලින් බාහිර වගකීම් අඩුකළ පසු ඉතිරිවන අගය හඳුන්වන්නේ,

- (1) වියදම් ලෙසය (2) ආදායම් ලෙසය
- (3) හිමිකම් ලෙසය (4) ජංගම නොවන වගකීම් ලෙසය

19. අඩුවීම - බැර, වැඩිවීම - හර යන ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මය අදාළ වන ගිණුම් පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.

- (1) ණය හිමි ගිණුම, බැංකු ණය ගිණුම, ප්‍රාග්ධන ගිණුම
- (2) ණය ගැති ගිණුම, මුදල් ගිණුම, කාර්යාල උපකරණ ගිණුම
- (3) ණය ගැති ගිණුම, ණය හිමි ගිණුම, බැංකු ණය ගිණුම
- (4) විකුණුම් ගිණුම, වැටුප් ගිණුම, ගැනිලි ගිණුම

• පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් 20 සිට 22 තෙක් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

ලී බඩු විකුණන ව්‍යාපාරයක සිදුවූ ගනුදෙනු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A රු. 50,000 ක බැංකු ණයක් ලබා ගැනීම.
- B රු. 20,000 ක පිරිවැය වූ ලීබඩු රු. 30,000 ට ණයට විකිණීම
- C රු. 60,000 ක ලීබඩු අත්පිට මුදලට ගැනීම
- D රු. 4,000 ක විදුලි බිල ගෙවීම

20. ඉහත ගනුදෙනු අතුරෙන් ගිණුම්කරණ සම්කරණයේ වගකීම්වල වෙනසක් ඇතිකිරීමට බලපාන ගනුදෙනුව තෝරන්න.

- (1) A ය (2) B ය (3) C ය (4) D ය

21. ඉහත ගනුදෙනු වලින් පසුව ගිණුම්කරණ සමීකරණයේ හිමිකම් වල වැඩිවීම කොපමණද?
- (1) රු. 4,000 කි (2) රු. 6,000 කි
(3) රු. 10,000 කි (4) රු. 60, 000 කි
22. මෙම ව්‍යාපාරයේ ඉහත ගනුදෙනු සිදුවීමට පෙර පැවති වත්කම් වල වටිනාකම රු. 90,000 ක් විය. ඉහත ගනුදෙනුවලින් පසුව එම වත්කම් වල වටිනාකම කොපමණද?
- (1) රු. 96,000 කි (2) රු. 146,000 කි (3) රු. 150,000 කි (4) රු. 226,000 කි

- පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න අංක 23 හා 24 ට පිළිතුරු සපයන්න.

ගනුදෙනුව		මූලාශ්‍ර ලේඛන	
1.	වැටුප් ගෙවීම රු. 40 000	A	ගැනුම් ඉන්වොයිසිය
2.	රුවන්ගෙන් ණයට ගැනුම් රු. 5 000	B	ලදුපත
3.	අත්පිට විකුණුම් රු. 15 000	C	ගෙවීම් වවුචරය
4.	අයිතිකරුගේ භාණ්ඩ ගැනිලි රු. 1 000	D	ජ'නල වවුචරය

23. ඉහත ගනුදෙනුවල අනුපිළිවෙල අනුව මූලාශ්‍ර පිළිබඳ නිවැරදිව ගලපා ඇති පිළිතුර වන්නේ,
- (1) C,A,B,D (2) C,D,B,A (3) D,A,B,C (4) D,C,B,A
24. ඉහත ගනුදෙනු සටහන් කළ යුතු මූලික සටහන් පොත් නිවැරදිව අනුපිළිවෙලින් දක්වා ඇති පිළිතුර කුමක්ද?
- (1) මුදල් පොත, ගැනුම් ජ'නලය, මුදල් පොත, පොදු ජ'නලය.
(2) මුදල් පොත, ගැනුම් ජ'නලය, විකුණුම් ජ'නලය, පොදු ජ'නලය
(3) මුදල් පොත, විකුණුම් ජ'නලය, මුදල් පොත, පොදු ජ'නලය
(4) මුදල් පොත, විකුණුම් ජ'නලය, පොදු ජ'නලය, මුදල් පොත
25. රවිදුට රු. 15 000 ක භාණ්ඩ අත්පිට විකුණන ලදී. ඒ සඳහා රු. 15 000 ක ලද වෙක්පත එදිනම බැංකුවේ තැන්පත් කරන ලදී. ඊට අදාළ නිවැරදි ද්විත්ව සටහන වන්නේ,
- (1) බැංකු ගිණුම හර - 15 000 (2) බැංකු ගිණුම හර - 15 000
මුදල් ගිණුම බැර - 15 000 විකුණුම් ගිණුම - බැර 15 000
(3) බැංකු ගිණුම හර - 15 000 (4) මුදල් ගිණුම හර - 15 000
රවිදුගේ ගිණුම බැර - 15000 බැංකු ගිණුම බැර - 15 000
26. ව්‍යාපාරයක 2022-05-31 දිනට සුළු මුදල් පොතේ ශේෂය රු. 350 කි. මැයි මාසයේ සුළු මුදල් ගෙවීම් වල එකතුව 7150 යි. එම ව්‍යාපාරයේ සුළු මුදල් අග්‍රිමයේ වටිනාකම කොපමණද?
- (1) රු. 350 කි (2) රු. 6800 කි. (3) රු. 7150 කි. (4) රු. 7500 කි.
27. ව්‍යාපාරයක් එහි භාවිතය සඳහා රු. 50 000 ක යන්ත්‍රයක් ණයට මිල දී ගන්නා ලදී. එම ගනුදෙනුව සටහන් කරනු ලබන මූලික සටහන් පොත වන්නේ,
- (1) මුදල් පොත (2) බැංකු ගිණුම (3) පොදු ජ'නලය (4) ගැනුම් ජ'නලය
28. ව්‍යාපාරයක 2022/05/31 දිනට බැංකු ගිණුමේ ශේෂය රු. 18 500 කි. නමුත් එදිනට බැංකු ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන ශේෂය රු. 20 500 කි. වෙනසට බලපාන ලද හේතුව හැක්කේ කුමක්ද?
- (1) ණය ගැතියෙකු සෘජුවම බැංකුවට රු. 2 000 ක් එවා තිබීම
(2) බැංකුව විසින් රු. 2 000 ක බැංකු ගාස්තුවක් අයකිරීම
(3) රු. 2 000 ක තැන්පත් කළ වෙක්පතක් නිශ්කාශනය නොවීම
(4) ස්ථාවර නියෝග මත රක්ෂණ ගාස්තු රු. 2 000 ක් ගෙවීම

- 29 හා 30 ප්‍රශ්නවලට පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.
ව්‍යාපාරයක සිදු වූ ගිණුම්කරණ වරදක් නිවැරදි කිරීම සඳහා පහත නිවැරදි කිරීමේ සටහන පොදු ජ්‍යෙෂ්ඨයෙකුගේ තබා ඇත.

ගොඩනැගිලි කුලී	හර	4 000
අවිනිශ්චිත ගිණුම	බැර	4 000

- 29. මෙම ගිණුම්කරණ වරද නිසා,
 - (1) ශේෂ පිරික්සුම සමාන වේ.
 - (2) ශේෂ පිරික්සුමේ හර තීරුව රු. 4 000 ක් අඩු වී තිබේ.
 - (3) ශේෂ පිරික්සුමේ බැර තීරුව රු. 4 000 ක් අඩු වී තිබේ.
 - (4) ශේෂ පිරික්සුමේ හර තීරුව රු. 4 000 ක් වැඩි වී තිබේ.
- 30. ඉහත නිවැරදි කිරීමේ සටහන මගින් නිවැරදි කරන ලද ගිණුම්කරණ වරද කුමක්ද?
 - (1) රු. 4 000 හා ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවීම සම්පූර්ණයෙන් අත්හැරීම.
 - (2) රු. 4 000 ක ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවී කුලී ගිණුමේ දෙවරක් සටහන් වීම
 - (3) රු. 4,000 ක ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවීම කුලී වියදම් ගිණුමේ සටහන් නොවීම.
 - (4) රු. 4 000 ක ගොඩනැගිලි කුලී ගිණුමේ ශේෂය ශේෂ පිරික්සුමට නොගැනීම.
- 31. "රන්තරු" ක්‍රීඩා සමාජයේ සාමාජිකයන් ගණන 120 කි. එක් සාමාජිකයෙකුගේ වාර්ෂික සාමාජික ගාස්තුව රු. 500 කි. 2022 වර්ෂයේදී සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු වර්ෂයේ සාමාජික මුදල් ගෙවා නොතිබිණි. 2022 වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දැක්විය යුතු සාමාජික මුදල් ආදායම කොපමණද?
 - (1) රු. 1 000 කි.
 - (2) රු. 59 000 කි.
 - (3) රු. 60 000 කි.
 - (4) රු. 61 000 කි.
- 32 හා 33 ප්‍රශ්නවලට පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.
දූව ගෘහභාණ්ඩ නිපදවන ව්‍යාපාරයක 2022/03/31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා මේස 10 ක් නිපදවීම සඳහා දරන ලද වියදම පහත දැක්වේ.

දූව ගැනුම්	200 000
අනෙකුත් වක්‍ර ද්‍රව්‍ය	30 000
වඩු කාර්මික වැටුප	75 000
ගොඩනැගිලි කුලිය (මාසික)	10 000
යන්ත්‍ර ක්ෂය (මාසික)	2 000
විදුලි වියදම් (මාසික)	8 000

- 32. මෙම ආයතනයේ ප්‍රාථමික පිරිවැය කොපමණද?
 - (1) රු. 200 000 කි
 - (2) රු. 275 000 කි
 - (3) රු. 305 000 කි
 - (4) රු. 325 000 කි
- 33. ව්‍යාපාරය නිපද වූ මේසයක පිරිවැය හා එම පිරිවැය මත 10% ක ලාභාන්තිකයක් තබා ගන්නා විටක මේසයක විකුණුම් මිල පිළිවෙලින් දැක්වෙන්නේ,
 - (1) රු. 20 000 හා 22 000 කි
 - (2) රු. 27 500 හා 30 250 කි
 - (3) රු. 30 500 හා 33 530 කි
 - (4) රු. 32 500 හා 35 750 කි

34. රංගගේ ව්‍යාපාරයේ යන්ත්‍ර වල පිරිවැය රු. 320 000 කි. මෙම යන්ත්‍ර වල සුන්බුන් අගය රු. 20 000 කි. එලදායී ජීව කාලය වසර 5 කි. වාර්ෂික ක්ෂය වියදම කොපමණද?

- (1) රු. 4 000 කි (2) රු. 60 000 කි
(3) රු. 64 000 කි (4) රු. 68 000 කි

- පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් 35 - 40 දක්වා ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
මිලංකා ව්‍යාපාරයේ 2022/12/31 දිනට පිළියෙල කළ ශේෂ පිරික්සුම පහත දැක්වේ.

ශේෂ පිරික්සුම		
විස්තරය	හර	බැර
ප්‍රාග්ධනය		802 000
විකුණුම්		500 000
ගැනුම්	120 000	
ගොඩනැගිලි	800 000	
මෝටර් රථ	400 000	
විදුලිය	20 000	
වැටුප්	70 000	
ප්‍රචාරණය	15 000	
ගෙන ඒමේ කුලී	10 000	
22/01/01 දිනට තොගය	30 000	
10% බැංකු ණය		180 000
බැංකු ණය පොලී	12 000	
ණය ගැතියෝ	40 000	
ණය හිමියෝ		35 000
	1517 000	1517 000

- අතිරේක තොරතුරු 1 2022/12/31 දිනට ඉතිරි භාණ්ඩ තොගය රු. 25 000 කි.
2 මෝටර් රථ හා ගොඩනැගිලි 10 % බැගින් වාර්ෂිකව ක්ෂය කළ යුතුය.

35. මිලංකා ව්‍යාපාරයේ 2022/12/31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා විකුණුම් පිරිවැය වනුයේ,
(1) 25 000 කි. (2) 135 000 කි. (3) 365 000 කි. (4) 500 000 කි.
36. 2022/12/31 න් අවසන් වර්ෂයේ ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභය කොපමණද?
(1) 122 000 කි. (2) 135 000 කි. (3) 365 000 කි. (4) 500 000 කි.
37. 2022/12/31 දිනට මිලංකා ව්‍යාපාරයේ හිමිකම කොපමණද?
(1) 135 000 කි. (2) 365 000 කි. (3) 802 000 කි. (4) 924 000 කි.
38. මෙම ව්‍යාපාරයේ 2022/12/31 න් අවසන් දිනට ජංගම වගකීම් වටිනාකම වනුයේ,
(1) 6 000 කි. (2) 35 000 කි. (3) 41 000 කි. (4) 30 000 කි.
39. මිලංකා ව්‍යාපාරයේ 2022/12/31 දිනට ජංගම නොවන වත්කම් වල ධාරණ අගය වනුයේ,
(1) 360 000 කි. (2) 720 000 කි. (3) 1 00 000 කි. (4) 1 080 000 කි.
40. ඉහත මිලංකා ව්‍යාපාරය මෙම වර්ෂය තුළ රු. 14000 ක අලාභයක් ලබා ඇත්නම් හා අයිතිකරු රු. 2 000 ක ගැනිලි සිදුකර ඇත්නම් 2022/12/31 දිනට මෙම ව්‍යාපාරයේ හිමිකම කොපමණද?
(1) 802 000 කි. (2) 786 000 කි. (3) 780 000 කි. (4) 800 000 කි.

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2022

11 ශ්‍රේණිය 60 - ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය (හව නිර්දේශය) - II කාලය පැය 02 යි.

නම/ විභාග අංකය:

වැදගත් :

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව තවත් ප්‍රශ්න 4 කට පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයටත් I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකටත් II කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

01. පහත දැක්වෙන සිද්ධිය ඇසුරින් අංක (i) සිට (x) දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

විදුලි අර්බුදයට පිළියමක් ලෙස විදුලි කාර්මික ශිල්පය පිළිබඳ උපාධියක් හදාරා තිබූ විදුලි දීප්ත මහතා විසින් විදුලිය කපා දමන අවස්ථාවේදී නැවත ආරෝපනය වන (Rechargeble) විදුලි බල්බයක් නිෂ්පාදනය කර විකුණන ව්‍යාපාරයක් “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” නමින් 2022/07/01 දින ආරම්භ කරනු ලැබීය. එදිනම ඔහු සතුව තිබූ රු. 120 000 වටිනා උපකරණ ද මුදලින් රු. 200 000 ක් ස රු. 100 000 ක් බැංකු ණයක් ද (වාර්ෂික පොලී අනුපාතය 6%) ලබා ගන්නා ලදී. මෙම ව්‍යාපාරය සඳහා විදුලි බල්බ නිෂ්පාදනය සඳහා පළපුරුදු සේකයෙක් ද එක් අත් උදව් කරුවෙක්ද බඳවා ගන්නා ලදී.

2022/07/31 දිනෙන් අවසන් මාසය තුළ පහත ගනුදෙනු සිදු විය.

අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනුම්	රු. 125 000/-
කම්හල් කුලී	රු. 11 000/-
බල්බ නිෂ්පාදක වැටුප්	රු. 45 000/-
අත් උදව් කරුගේ වැටුප්	රු. 26 000/-
කම්හල් විදුලි බිල	රු. 4 000/-
ඇසුරුම් පෙට්ටි සඳහා වියදම	රු. 13 000/-
අතිරේක තොරතුරු : උපකරණ 10% බැගින් ක්ෂය කරන්න.	

බැංකු ණය පොලී ජූලි 31 වන විට ගෙවා නැත.

මෙම මාසය තුළ මිලදී ගත් සියළුම ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර විදුලි බල්බ 100 නිෂ්පාදනය කර ඇත. ඒවා සියල්ල අලෙවි කර ඇත. බල්බයක පිරිවැය මත 20% ලාභය ලැබෙන පරිදි විකුණුම් මිල තීරණය කරන ලදී. ඔවුන් ඊළඟ මාසයේ සිට වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කර අන්තර්ජාලය ඔස්සේ මංගත ක්‍රමයට අලෙවි කිරීමට තීරණය කරන ලදී.

- (අ) “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” අයත් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය වන්නේ
(ආ) එම ව්‍යාපාරයේ වාසි 01 සහ අවාසි 01 ලියන්න.
- (අ) “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” ව්‍යාපාරයේ ශක්තීන් 01 සහ අවස්ථා 01 බැගින් ලියන්න.
(ආ) මෙම ව්‍යාපාරයේ ඇල්මැති පාර්ශ්ව 02 ක් නම් කරන්න.
- (අ) “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” ව්‍යාපාර ලියා පදිංචිය කළ යුතුද නැද්ද යන්න දක්වා ඊට අදාළ නීතිමය තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) “අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවි” අයත් සන්නිවේදන මාධ්‍ය නම් කරන්න

- (iv) (අ) මෙම සිද්ධිය තුළ ඇතුළත් කළමනාකරණ හා කාර්යන් වන සැලසුම්කරණයට හා සංවිධානකරණයට අයත් කාර්යයන් 01 බැගින් ලියන්න.
(ආ) A 20% ලාභාන්තිකය සහිතව මිල නියම කිරීම
B නැවත ආරෝපිත විදුලි බල්බ
ඉහත සාධක දෙක ඇතුළත් අලෙවිකරන විවලයයන් 02 ක් නම් කරන්න.
- (v) 2022/07/01 දිනට ගිණුම්කරණ සමීකරණය අගයක් සහිතව ලියා දක්වන්න.
- (vi) (අ) 2022 ජූලි මාසයට අදාළ බැංකු ණය පොලිය ගණනය කරන්න.
(ආ) උපවිත බැංකු ණය පොලිය ගිණුම් ගත කිරීමට අදාළ ජ'නල් සටහන දක්වන්න.
- (vii) (අ) “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” ව්‍යාපාරයේ ජංගම නොවන වත්කමක් සහ ජංගම වගකීමක් දක්වන්න.
(ආ) කම්හල් කුලී ගෙවීමට අදාළ මූලික පොත හා මූලාශ්‍ර ලේඛණය දක්වන්න.
- (viii) (අ) විදුලි බල්බ නිපදවීමේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න.
(ආ) විදුලි බල්බයක විකුණුම් මිල ගණනය කරන්න.
- (ix) “දීප්ත බල්බ නිෂ්පාදකයෝ” ව්‍යාපාරයේ 2022/07/31 දිනට මුදල් ශේෂය ගණනය කරන්න.
- (x) (අ) 2022/07/31 දිනට මෙම ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභය ගණනය කරන්න. (ආදායම් ප්‍රකාශණය අත්‍යාවශ්‍ය නොවේ.)
(ආ) 2022/07/31 දිනට ව්‍යාපාරයේ හිමිකම් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 2x 10 = 20)

I - කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

02. (i) (අ) මිනිස් වුවමනා යනු මොනවාද?
(ආ) මිනිස් වුවමනා වල ලක්ෂණ 02 ක් සඳහන් කරන්න. (ල.02)
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද, අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න.
(අ) ව්‍යාපාරිකයන්ට මිනිස් අවශ්‍යතා නිර්මාණය කළ නොහැකි අතර මිනිස් වුවමනා නිර්මාණය කළ හැක. (.....)
(ආ) වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක ගනුදෙනුකරුවෝ එම ව්‍යාපාරයේ අභ්‍යන්තර පරිසර සාධකයකි(.....)
(ඇ) සියළුම ව්‍යාපාර ලාභ අරමුණු කරගෙන කටයුතු කරයි. (.....)
(ඈ) යම් ආර්ථික කටයුතු මෙහෙයවීම සඳහා අනුගමනය කරන ප්‍රතිපත්ති දේශපාලන පරිසරයට අයත් වේ. (.....)
(ල.02)
- (iii) ප්‍රගීත් කුමාර විසින් “ප්‍රගීත්” නමින් පාසැල් පොත් අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පාසැලක් අසල ආරම්භ කළාය. එම ව්‍යාපාරයට පොත් සපයන ලද්දේ රිචඩ් විසිනි. කමලා මෙම ව්‍යාපාරයේ සේවකයෙකු ලෙස බඳවා ගන්නා ලද අතර පාසැල් සිසුන් විශාල පිරිසක් දිනපතා පොත් මිලදී ගැනීමට මෙම වෙළෙඳසැලට පැමිනෙති.
(අ) ඉහත ව්‍යාපාරයේ ඇල්මැති පාර්ශ්ව දෙකක් සඳහා නිදසුන් දෙකක් සිද්ධිය ඇසුරින් ලියන්න.
(ආ) ඉහත (iii) අ. සඳහා ඔබ සඳහන් කළ එක් එක් ඇල්මැති පාර්ශ්වය “ප්‍රගීත්” පොත් අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරය කෙරෙහි ඇල්මක් දැක්වීමට හේතුව බැගින් ලියන්න. (ල.02)
- (iv) දිගු කාලයක සිට ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළෙඳපොළේ භාණ්ඩ හා සේවා වල මිල සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යමින් පවතින බවක් දක්නට ලැබේ.
(අ) පොදු මිල මට්ටම අඛණ්ඩව ඉහළ යාම හඳුන්වන ආර්ථික පරිසර සාධකය නම් කරන්න.
(ආ) ආර්ථික පරිසර සාධකයක් වන විදේශ විනිමය අනුපාතිකය යනු කුමක්ද? (ල.02)

03. (i) (අ) ආනයන, අපනයන වෙළෙඳාම කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 (ආ) සිල්ලර වෙළෙඳාම තොග වෙළෙඳාමෙන් වෙන්කර හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.
 (ල.02)
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න.
 (අ) ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු වලට සාපේක්ෂව ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා ඉහළ පොලියක් හිමිවේ.
 (.....)
 (ආ) සන්නිවේදනය යනු ආයතනයක අභ්‍යන්තර පුද්ගලයන් හා අංශ අතර පමණක් තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමකි. (.....)
 (ඇ) හානි පූර්ණය නැමති රක්ෂණ මූලධර්මය ජීවිත රක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ නොවේ
 (.....)
 (ඈ) ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් නවීන පහසුකම් වලින් යුත් ගුවන් තොටුපලක් ඉදිකිරීම අයත් වන්නේ මාර්ගය නැමති ප්‍රවාහන මූලිකාංගයටයි. (.....)
 (ල.02)
- (iii) චෙක්පත් රේඛනය කිරීම තුළින් බලාපොරොත්තු වන්නේ චෙක්පතට වැඩි ආරක්ෂාවක් සැලසීමයි.
 (අ) චෙක්පතකට සම්බන්ධ පාර්ශව දෙකක් නම් කරන්න.
 (ආ) චෙක්පත් රේඛණ වර්ග දෙක නම් කරන්න. (ල.02)
- (iv) වර්තමාන ජංගම ගිණුම් හිමි ව්‍යාපාරිකයන්ට වාණිජ බැංකු විසින් තම ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා විවිධ සේවාවන් සපයනු ලබයි.
 (අ) වාණිජ බැංකුවකින් ජංගම ගිණුම් හිමියකුට ලබාගත හැකි සේවාවන් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 (ආ) වාණිජ බැංකු විසින් නිකුත් කරන විද්‍යුත් මුදල් වලට උදාහරණ දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල.02)
 (ලකුණු 08)
04. (i) (අ) සංස්ථාපිත සමාගමක් යන්න හඳුන්වන්න. (ල.01)
 (ආ) සංස්ථාපිත සමාගම්වල වාසි දෙකක් ලියන්න. (ල.01)
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද, අසත්‍ය ද, යන්න දක්වන්න.
 (අ) ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ පවතින නියාමන ආයතනයකි. (.....)
 (ආ) භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන දිගුකාලීන සුරැකුම්පතකි. (.....)
 (ඇ) ස්ථානය යනු අලෙවිකරණ මිශ්‍රයේ විචල්‍යයකි. (.....)
 (ඈ) සිල්ලර වෙළෙඳාම තොග වෙළෙඳාමෙන් වෙන් කර හඳුනාගත හැකි ප්‍රධාන සාධකය වන්නේ ගැණුම්කරුගේ චේතනාවයි. (.....)
 (ල.02)
- (iii) (අ) පහත සඳහන් ව්‍යාපාර ලාභ අරමුණු කරගත් හා ලාභ අරමුණු කර නොගත් ලෙස වර්ග කර දක්වන්න.
 a. සීමාසහිත අරලිය සමාගම
 b. අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
 c. පුංචි බණ්ඩා සහ පුත්‍රයෝ
 d. සී/ස දික්ඔව්ට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය
 (ආ) ව්‍යාපාරයක නාමය ලියාපදිංචි කිරීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල. 02)
- (iv) (අ) ආයෝජනය යන්න හඳුන්වන්න
 (ආ) සුදුසු ආයෝජන මාර්ගයක් තෝරාගැනීමේදී සලකා බලන කරුණු දෙකක් ලියන්න. (ල. 02)
 (ලකුණු 08)

II - කොටස - ගිණුම්කරණය

05. (i) වත්කමක ලක්ෂණ 02 ක් ලියන්න. (ල. 02)
- (ii) පහත සඳහන් ගනුදෙනු වල ද්විත්ව සටහන් ලියන්න.
- (අ) රු. 15 000 කට තොගයක් ණයට විකිණීම.
- (ආ) රු. 18 000 ක බැංකු ණය ආපසු ගෙවීම (පොලී නොමැත) (ල.02)
- (iii) නාරදගේ ව්‍යාපාරයේ 2022/01/01 දිනට මුළු වත්කම් රු. 5000 000කි. මුළු වගකීම් රු. 200 000 කි. ජනවාරි මාසයේ පහත ගනුදෙනු සිදු වී තිබේ.
- (1) 01/05 රු. 20 000 ක භාණ්ඩ තොගයක් ණයට ගැනීම.
- (2) 01/10 රු. 8 000 ක් වටිනා තොගයක් රු. 12 000 කට ණයට විකිණීම.
- (3) 01/15 රු. 2 000 ක විදුලි බිල ගෙවීම
- (4) 01/20 රු. 30 000 ක ණයහිමියන්ට රු. 3 000 ක වට්ටමකට යටත්ව මුදල ගෙවීම
- (5) 01/25 රු. 50 000 ක කාර්යාල උපකරණ අත්පිට මිලට ගැනීම

අවශ්‍ය වන්නේ,

(අ) ඉහත ගනුදෙනු පහත ආකෘතියට ඇතුළත් කිරීම

(01/05 ගනුදෙනුව උදාහරණයක් ලෙස දක්වා ඇත)

(ආ) ඉහත ගනුදෙනු සටහන් කිරීමෙන් පසුව ව්‍යාපාරයේ මුළු හිමිකම සොයන්න.

දිනය	වත්කම	=	වගකීම	+	හිමිකම්
01/05	භාණ්ඩ තොගය + 20 000		ණය හිමියෝ + 20 000		-
01/10					
01/15					
01/20					
01/25					

(ල.04)

- (iv) අමල්ගේ ව්‍යාපාරයේ 2022 මැයි මාසයේ සිදු වූ ණයට ගැනුම් පහත පරිදි විය.

05/08 (ඉන්වොයිස් අංක 51) රු. 50 000 ක ලකුණු කළ මිලක් සහිත වෙළඳ භාණ්ඩ 5%ක වෙළඳ වට්ටමක යටත්ව සුරංගගෙන් ණයට ගැනීම.

05/12 (ඉන්වොයිස් අංක 60) රු. 80 000 ක වෙළඳ භාණ්ඩ තොගයක් නුවන්ගෙන් ණයට මිල දී ගැනීම.

05/15 (ජ'නල් වවුචර අංකය 30) රු. 500 000ක කාර්යාල උපකරණ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා රුවන්ගෙන් ණයට මිලදීගැනීම.

අවශ්‍ය වන්නේ,

2022 මැයි මාසය සඳහා අමල්ගේ ව්‍යාපාරයේ

(අ) ගැනුම් ජ'නලය

(ආ) ගැනුම් ගිණුම

(ඉ) ණයහිමි සුරංගගේ ගිණුම (ල.04)

(ලකුණු 12)

06. (i) සුළු මුදල් ගනුදෙනු සටහන් කරන මූලික සටහන් පොත හා මූලාශ්‍ර ලේඛනය නම් කරන්න.(ල.02)
- (ii) සිමෙන්ති මල් පෝච්චි නිෂ්පාදනය කරන එරංගගේ ව්‍යාපාරයේ 2022 ජනවාරි මාසයේ නිෂ්පාදන වියදම් පහත දැක්වේ
සිමෙන්ති හා වැලි මිලදී ගැනුම්	රු. 45 0000
මල් පෝච්චි සකසන්නාගේ වැටුප	රු. 20 000
මල් පෝච්චිවල තීන්ත ආලේපන වියදම	රු. 5 000
විදුලි ගාස්තු	රු. 3 000
මුරකරුගේ වැටුප	රු. 10 000
- අතිරේක තොරතුරු
- ♦ සිමෙන්ති මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයක් පෙර වර්ෂයේදී රු. 200 000 ට මිලදී ගෙන තිබූ අතර එය වාර්ෂිකව 12% ක්ෂය කරනු ලැබේ.
 - ♦ සියළුම ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් මාසය තුළ මල් පෝච්චි 100 ක් නිපදවා ඇත.
- අවශ්‍ය වන්නේ 2022/01/31 න් අවසන් මාසය සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය ලේඛනය (ල. 02)
- (iii) 2022/03/31 දිනට රංගනගේ ව්‍යාපාරයේ බැංකු ගිණුමේ පැවති වාසිදායක ශේෂය රු. 81 000කි. නමුත් එදිනට බැංකු ප්‍රකාශයේ ශේෂය ඊට සමාන නොවීය. පහත හේතු වෙනසක් බලපා තිබුණි.
1. ණයගැති රුවන් විසින් ගිණුමට එවා තිබූ සෘජු ප්‍රේශණ රු. 15 000
 2. බැංකුව විසින් අයකරන ලද චෙක් පොත් ගාස්තුව රු. 2 000
 3. තැන්පත් කරන ලද තවමත් නිශ්කාශනය වී නොමැති චෙක්පත් රු. 24 000
 4. නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත් රු. 18 000
- අවශ්‍ය වන්නේ
- (අ) 2022/03/31 දිනට බැංකු ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීම
- (ආ) 2022/03/31 දිනට බැංකු සැසඳුම් විස්තරය පිළියෙල කිරීම (ල.04)
- (iv) රංගනගේ ව්‍යාපාරයේ 2022/03/31 දිනට පිළියෙල කළ ශේෂ පිරික්සුම සමාන නොවීය. එම වෙනස අවිනිශ්චිත ගිණුමකට මාරු කරන ලදී.
1. රු. 5 000 ක ණයට විකුණුම් ඉන්වොයිසියක් සම්පූර්ණයෙන්ම මඟ හැරීම.
 2. රු. 8 000 ක රක්ෂණ ගාස්තු ගිණුමේ ශේෂය ශේෂ පිරික්සුමට ඇතුළත් නොකිරීම.
 3. රු. 10 000ක ලද පොලිය, පොලී වියදම් ගිණුමේ සටහන් කිරීම.
 4. රු. 3 000 ක වැටුප් ගෙවීම මුදල් පොතේ පමණක් සටහන් වීම.
- අවශ්‍ය වන්නේ,
- (අ) ඉහත වැරදි, නිවැරදි කිරීමේ ඡ'නල් සටහන් පිළියෙල කිරීම.
- (ආ) අවිනිශ්චිත ගිණුම පිළියෙල කිරීම. (ල.04)
- (ලකුණු 12)
07. (i) ලාභ අරමුණු කර නොගත් ව්‍යාපාර වල ලැබීම් ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කිරීමේ අරමුණු 02 ක් ලියන්න. (ල.02)
- (ii) සමගි ක්‍රීඩා සමාජයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 150 කි. එක් සාමාජිකයෙක් මාසික සාමාජික ගාස්තුව රු. 100 යි. 2022 ජනවාරි මාසයට අදාළ ගනුදෙනු පහත දැක්වේ.
ක්‍රීඩා උපකරණ මිලට ගැනුම්	6 000
ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනුම්	3 000
පරිත්‍යාග ලැබීම්	8 000
පුවත් පත් මිලට ගැනුම්	4 000
- (05)

අතිරේක තොරතුරු

- ♦ සාමාජිකයන් 50 ක් ජනවාරි මාසය සඳහා සාමාජික මුදල් ගෙවා නැත.
- ♦ 2022/01/01 දිනට ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුමේ ශේෂය රු. 4 000 ක් විය.

අවශ්‍ය වන්නේ

සමගි ක්‍රීඩා සමාජයේ 2022/01/31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම (ල. 02)

(iii) බුද්ධිකගේ ව්‍යාපාරයේ 2022/12/31 දිනට පිළියෙල කළ ශේෂ පිරික්සුම පහත පරිදි වේ.

ශේෂ පිරික්සුම

විස්තරය	හර	බැර
විකුණුම්		180 000
2022 / 01 / 01 දිනට තොගය	10 000	
ප්‍රචාරණ වියදම්	7 000	
ගැණුම්	37 000	
ගෙන ඒමේ කුලී	2 000	
10% බැංකු ණය		50 000
ණය පොලී	5 000	
ඉඩම්	100 000	
ගොඩනැගිලි	120 000	
සේවක වැටුප්	13 000	
ණය ගැතියෝ	45 000	
ණය හිමියෝ		15 000
දුන් වට්ටම්	3 000	
මුදල්	40 000	
විදුලිය	8 000	
ප්‍රාග්ධනය		145 000
	390 000	390 0000

අතිරේක තොරතුරු

- 2022/12/31 දිනට ඉතිරි තොගය 12 000 කි.
- ගොඩනැගිලි පිරිවැය මත 10% වාර්ෂිකව ක්ෂය කළ යුතුය.
- විදුලිය රු. 2 000 ගෙවිය යුතුය.

අවශ්‍ය වන්නේ,

(අ) 2022/12/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය (ල. 04)

(ආ) 2022/12/31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය (ල.04)

(ලකුණු 12)

පිළිතුරු පත්‍රය - I කොටස

1 - (2)	2 - (1)	3 - (4)	4 - (3)	5 - (3)	6 - (4)	7 - (3)	8 - (2)	9 - (4)	10 - (3)
11 - (1)	12 - (3)	13 - (4)	14 - (1)	15 - (2)	16 - (3)	17 - (3)	18 - (3)	19 - (2)	20 - (1)
21 - (2)	22 - (2)	23 - (1)	24 - (1)	25 - (2)	26 - (4)	27 - (3)	28 - (1)	29 - (2)	30 - (3)
31 - (3)	32 - (2)	33 - (4)	34 - (2)	35 - (2)	36 - (1)	37 - (4)	38 - (3)	39 - (4)	40 - (2)

(නිවැරදි පිළිතුරු ලකුණු 01 බැගින්)

II පත්‍රය - I කොටස

01. (i) (අ) තනි / කේවල ස්වාමි / ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර (ල.01)
- (ආ) වාසි - පහසුවෙන් ආරම්භ කළ හැකි වීම
සියළුම ලාභ අයිතිකරු සතු වීම
ව්‍යාපාරික තොරතුරු වල රහස්‍ය භාවය ආරක්ෂා වීම.
තම දක්ෂතා උපරිමව යෙදිය හැකි වීම.
තීරණ ගැනීමේ ස්වාධීන බව
- අවාසි - හිමිකරුගේ වගකීම අසීමිත වීම
ප්‍රාග්ධනය රැස්කර ගැනීමේ දුෂ්කරතා
අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැති වීම
නෛතික පුද්ගලභාවය හිමි නොවීම
තනි තීරණ අසාර්ථක විය හැකි වීම.
- (වාසි 01 අවාසි 01 ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (ii) (අ) ශක්තීන් - අයිතිකරු විදුලි කාර්මික ශිල්පය පිළිබඳ උපාධි පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම
පළපුරුදු සේවකයෙක් සිටීම
ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් තිබීම.
- අවස්ථා - රටේ විදුලි අර්බුදයක් තිබීම. (ශක්තීන් 01 අවස්ථා 01 ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (ආ) අයිතිකරු විදුලි දීප්ත / සේවකයන් / පාරිභෝගිකයන් / බැංකු / සැපයුම්කරුවන් (ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (iii) (අ) ලියාපදිංචි කළ යුතුයි (ල. $\frac{1}{2}$)
අදාළ පළාත් සභාවේ ව්‍යාපාර නාම ප්‍රඥප්තිය යටතේ ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කළ යුතුයි. (ල. $\frac{1}{2}$)
- (ආ) විද්‍යුත් මාධ්‍ය (ල. 01)
- (iv) (අ) සැලසුම්කරණයට - වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කර අන්තර්ජාලය ඔස්සේ මර්ගගත ක්‍රමයට අලෙවි කිරීමට තීරණය කිරීම (ල. $\frac{1}{2}$)
- සංවිධානකරණයට - සේවකයන් 02 බඳවා ගැනීම / ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම
බැංකු ණය ගැනීම (කරුණු එකකට ලකුණු $\frac{1}{2}$) (ල. 01)
- (ආ) A මිල කිරීම
B නිෂ්පාදිතය (ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 01$)
- (v) වත්කම් = හිමිකම් + වගකීම්
7/1	420 000	320 000	100 000	(ල.2)
හෝ				
වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්
+ 120 000		+120 000		- (ල. $\frac{1}{2}$)
+ 200 000		+ 200 000		- (ල. $\frac{1}{2}$)
+ 100 000 =		-	+	+ 100 000 (ල. $\frac{1}{2}$)
+ 420 000 =		+320 000	+	+100 000
- (01)

වත්කම්	=	හිමිකම්	+	වගකීම්	
උපකරණ + මුදල්	=	ප්‍රාග්ධනය	+	බැංකු ණය	
+ 120 000	=	+120 000		-	(ල. ½)
+ 200 000		+ 200 000		-	(ල. ½)
+ 100 000	=	-	+	+ 100 000	(ල. ½)
+120 000 + 300 000	=	+ 320 000		+ 100 000	
<u>+ 420 000</u>	=	<u>+320 000</u>	+	<u>+100 000</u>	

(vi) (අ) $100\,000 \times \frac{6}{100} \times \frac{1}{12}$ (ල. ½)

රු. 500 (ල. 01)

(ආ) බැංකු ණය පොලී ගිණුම හර 500

උපවිත බැංකු ණය පොලී ගිණුම බැර 500

(උපවිත බැංකු ණය පොලිය ගිණුම් ගත කිරීම)

(ල.01)

(vii) (අ) උපකරණ

උපවිත බැංකු ණය පොලිය (ල. ½x2=01)

(ආ) මුදල් පොත

ගෙවීම් වවුචරය (ල. ½x2=01)

(viii) (අ)	අමුද්‍රව්‍ය	125 000
	බල්බ නිෂ්පාදන වැටුප්	45 000
	ඇසුරුම් පෙට්ටි	13 000
	කම්හල් කුලී	11 000
	අත් උදව්කරු වැටුප්	26 000
	විදුලි බිල	4 000
	උපකරණ ක්ෂය	1 000
	මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	<u>225 000</u>

ඒකක පිරිවැය = $\frac{225\,000}{100} = 2250$

(ආ) ඒකක විකුණුම් මිල = ඒකක පිරිවැය + ලාභාංශය

ඒකක ලාභාන්තිකය රු. 2250 x $\frac{20}{100}$

= රු. 450

ඒකක විකුණුම් මිල 2250 + 450 = රු. 2 700 (ල. 01)

(ල.02)

(ix)	(අ)	මුදල් ගිණුම			
$\frac{1}{2}$	මුදල් ප්‍රාග්ධනය	200 000	අමුද්‍රව්‍ය ගැනුම්	125 000	$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \frac{1}{2}$
	බැංකු ණය	100 000	කම්හල් කුලී	11 000	
	විකුණුම් ආදායම	270 000	බල්බ නිෂ්පාදන වැටුප්	45 000	
			අත් උදව්කරු වැටුප්	26 000	$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \frac{1}{2}$
			විදුලි බිල	4 000	
			ඇසුරුම් පෙට්ටි	13 000	
			ශේෂය ප/ගෙ	346 000	$\frac{1}{2}$
		570 000	570 000		
	ශේෂය ඉ/ගෙ	346 000			

(ශේෂය නිවැරදි නම් ලකුණු 02)

(x)	(අ)	ආදායම් ප්‍රකාශය		විකල්ප පිළිතුරු
	ආදායම	270 000	270 000	$450 \times 100 = 45\ 000$
	වියදම්			- ණය පොලිය 500
	මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	225 000		ශුද්ධ ලාභය = 44 500
	ණය පොලිය	500	225 000	
	ශුද්ධ ලාභය		44 500	(ල. 01)
				(ල.01)

(ආ)	7/1 දිනට ආරම්භක හිමිකම	320 000	
	7/31 දිනට ශුද්ධ ලාභය	44 500	
	7/31 දිනට හිමිකම	364 500	(ල.01)

I - කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

02. (i) (අ) අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට යොදාගන්නා විවිධ ස්වරූප වුවමනා නම් වේ. (ල. 01)
- (ආ) සංකීර්ණ පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට විවිධ වේ. ව්‍යාපාරිකයින්ට නිර්මාණය කළහැකියි. ද්විතීකයි. අසීමිතයි. (ල. 01)
- (ii) (අ) සත්‍ය (ආ) අසත්‍ය (ඇ) අසත්‍ය (ඈ) සත්‍ය (ල. $\frac{1}{2} \times 4 = 2$)
- (iii) (අ) අයිතිකරු - ප්‍රතීත් කුමාර
- සැපයුම්කරු - රිචඩ්
- සේවකයා - කමලා
- ගනුදෙනුකරුවෝ - පාසල් සිසුන් (ල. 01)
- (ආ) අයිතිකරු - ආයෝජනයේ සුරක්ෂිතතාවය
- ප්‍රමාණවත් ලාභයක් ලැබීම
- ව්‍යාපාරයේ අනාගත වර්ධනය (ල. 01)

- සැපයුම්කරු - අඛණ්ඩව ඇණවුම් ලබා ගැනීම
නිසි පරිදි මුදල් ලබා ගැනීම
- සේවකයා - සාධාරණ වැටුපක් ලබාගැනීම
රැකියාවේ සුරක්ෂිත බව
- ගනුදෙනුකරුවෝ- නිෂ්පාදිත සාධාරණ මිලට ලබා ගැනීම
ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත ලබා ගැනීම

(ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 1$)

- (iv) (අ) උද්ධමනය (ල. 01)
(ආ) යම් රටක මුදල් ඒකකයක් තවත් රටක මුදල් ඒකකයක් සමග හුවමාරුවන අනුපාතිකයයි. (ල. 01)

03. (i) (අ) කිසියම් රටක් විදේශ රටකින් හෝ රටවල් වලින් භාණ්ඩ තම රටට ගෙන්වීම ආනයන වෙළෙඳාමයි.
කිසියම් රටක් විදේශ රටකට හෝ රටවලට භාණ්ඩ විකිණීම අපනයන වෙළෙඳාමයි. (ල. 01)
(ආ) අරමුණ අනුව භාණ්ඩයක විකුණුම් මිල අනුව ලබා දෙන වට්ටම අනුව, අලෙවිකරණ භාණ්ඩ වර්ග ප්‍රමාණය අනුව (ල. 01)

- (ii) (අ) අසත්‍ය (ආ) අසත්‍ය (ඇ) සත්‍ය (ඈ) අසත්‍ය (ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 1$)

- (iii) (අ) අණකරු - අණ ලදු ආදායකයා (ල. 01)
(ආ) සාමාන්‍ය රේඛනය , විශේෂ රේඛනය (ල. 01)

- (iv) (අ) වෙක්පත් මගින් ගනුදෙනු කිරීමේ හැකියාව
බැංකු ණය පහසුකම් ලබා ගැනීමේ හැකියාව
සෘජු ප්‍රේෂණ රැස්කිරීමේ සේවාව
ස්ථාවර නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම (ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 1$)
(ආ) ණය පත්, හර පත්, Atm card (ල. 01)

04. (i) (අ) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ නෛතික පුද්ගල බවත් හිමි කොටස් නිකුත් කිරීමක් ප්‍රාග්ධනය සොයා ගන්නා, වගකීම සීමිත වන්නාවූ ව්‍යාපාර සංවිධානය (ල. 01)
(ආ) වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් රැස්කරගත හැක
නෛතික පුද්ගල බවත් හිමිවේ
වගකීම සීමාසහිත වීම
අඛණ්ඩ උද්ධමනය තිබීම (ල. 01)

- (ii) (අ) සත්‍ය (ආ) අසත්‍ය (ඇ) සත්‍ය (ඈ) සත්‍ය (ල. $\frac{1}{2} \times 2 = 1$)

- (iii) (අ) ලාභ අරමුණු කරගත් ලාභ අරමුණු කර නොගත් (ල. 01)
a. සීමාසහිත අරලිය සමාගම b. අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
c. පුංචි බණ්ඩා සහ පුත්‍රයෝ d. සි/ස දික්ඕට්ට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය

- (ආ) ව්‍යාපාරයට අනන්‍යතාවයක් ලැබීම, ව්‍යාපාරයේ අයිතිය තහවුරු වීම, ණය ලබාගැනීමේදී පහසු ව ක^p වීම. (ල. 01)

- (iv) (අ) පුද්ගලයෙකු තමා උපයන ලද ආදායමින් ඉතිරිකරගත් මුදල් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂාවෙන් ඵලදායී මාර්ගවල යෙදවීම. (ල. 01)
(ආ) ආයෝජනයේ අරමුණ, අවධානය, ලැබෙන ප්‍රතිලාභ (ල. 01)

II - කොටස - ගිණුම්කරණය

05. (i) 1. අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් වීම.
2. ව්‍යාපාරයේ පාලනයට යටත් වීම
3. අනාගතයේදී ව්‍යාපාරයට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒම (ල. $1 \times 2 = 2$)

(ii) (අ) ණය ගැති ගිණුම - හර 15 000

විකුණුම් ගිණුම බැර - 15 000

(ල. 1)

(ආ) බැංකු ණය ගිණුම - හර 18 000

මුදල් ගිණුම බැර 18 000

(ල.02)

(iii) (අ)

දිනය	වත්කම්	වගකීම්	හිමිකම්
01/01	500 000	200 000	300 000
01/05	භාණ්ඩ තොගය + 20 000	ණය හිමි +20 000	-
01/10	භාණ්ඩ තොගය - 8 000 ණය ගැති + 12 000	-	ලාභය + 4 000
01/15	මුදල් - 2 000	-	විදුලි වියදම -2 000
01/20	මුදල් - 27 000	ණය හිමි - 30 000	ලද වට්ටම +3 000
01/25	මුදල් - 50 000 කාර්යාල උපකරණ + 50 000	-	-

(ල. 01)

(ල. ½)

(ල. 01)

(ල. ½)

(ආ) මුළු හිමිකම 305 000

(ල.01)

(iv) (අ)

ගැනුම් ජ'නලය

දිනය	ඉන්වොයිස් අංකය	සැපයුම්කරු	වටිනාකම	ලෙ.පි.
05/08	51	සුරංග	47 500 (ල.½)	
05/12	60	නුවන්	80 000 (ල.½)	
05/31	ගැනුම් ගිණුමට හර කළා		(ල.½)	127 500 (ල.½)

(ආ)

(ල.2)

ගැනුම් ගිණුම

දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම	දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම
22/5/31	ණයහිමි		127 500				

නිවැරදි ප්‍රකාශයට (ල.01)

(ල.1)

(ඉ)

ණය හිමි - සුරංග

දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම	දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම
				22/5/8	ගැනුම්		47 500

(ල.1)

06. (i) සුළු මුදල් පොත

(ii) සුළු මුදල් වවුචරය

(ල.1 x 2 = 2)

(ii)

ඵරංගගේ ව්‍යාපාරයේ 2022/01/31 න් අවසන් මාස සඳහා

නිෂ්පාදන පිරිවැය ලේඛනය

සෘජු ද්‍රව්‍ය - සිමෙන්ති හා වැලි	45 000		
සෘජු ශ්‍රමය - මල් පෝච්චි සකසන්නාගේ වැටුප	20 000		
ප්‍රාථමික පිරිවැය		65 000	(¹ / ₂)
වක්‍ර ද්‍රව්‍ය - මල් පෝච්චි සඳහා තීන්ත	5 000		
වක්‍ර ශ්‍රමය - මුරකරු වැටුප	10 000		
වක්‍ර වෙනත් - විදුලිය	3 000		
යන්ත්‍ර ක්ෂය	2 000	(¹ / ₂)	
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය		20 000	(¹ / ₂)
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		85 000	(¹ / ₂) (උ. 2)

(iii)

බැංකු ගිණුම (සංශෝධිත)

දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම	දිනය	විස්තරය	ස.පි.	වටිනාකම
3/1	ඉ/ගෙ ශේෂය		(¹ / ₂) 81 000		බැංකු ගාස්තු		2 000 (¹ / ₂)
	ණය ගැති ප්‍රේෂණ		(¹ / ₂) 15 000		ප/ගෙ ශේෂය		94 000
	ඉ/ගෙ/ශේෂය		96 000				96 000
			(¹ / ₂) 94 000				

(උ. 2)

බැංකු සැසඳුම් විස්තරය

සංශෝධිත බැංකු ගිණුමේ ශේෂය		94 000	(¹ / ₂)
<u>එකතු කළා</u>			
නිකුත් කළ ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත්	(¹ / ₂)	18 000	
		18 000	
<u>අඩු කළා</u>			
තැන්පත් කළ නමුත් නිෂ්කාෂණය නොවූ චෙක්පත්	(¹ / ₂)	24 000	
		24 000	
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		88 000	(¹ / ₂)

(උ. 2)

මුළු ලකුණ - 04

(iv)

දිනය	ජ්නලේ ව/අ	විස්තරය	ලෙ. පි.	හර	බැර	
1.		ණයගැති ගිණුම හර විකුණුම් ගිණුම (රු. 5 000 ක ණයට විකුණුම් ගිණුමගත නොවීම නිවැරදි කිරීම)		5 000	5 000	(1/2)
2.		අවිනිශ්චිත ගිණුම බැර (රු. 8 000 ක රක්ෂණ ගාස්තුව ශේෂ පිරික්සුමට ඇතුළත් නොකිරීම නිවැරදි කිරීම)			8 000	(1/2)
3.		අවිනිශ්චිත ගිණුම - හර ලද පොලී පොලී වියදම් (ලද පොලී රු. 10 000 ක පොලී වියදම් ලෙස සටහන් වීම නිවැරදි කිරීම)		20 000	10 000 10 000	(1/2)
4.		වැටුප් ගිණුම - හර අවිනිශ්චිත ගිණුම (වැටුප් ගෙවීම වැටුප් ගිණුමේ සටහන් නොවීම නිවැරදි කිරීම.)		3 000	3 000	(1/2)

අවිනිශ්චිත ගිණුම

ලද පොලිය	10 000	ශේෂ පිරික්සුම් වෙනස	9 000	(1/2)
පොලී වියදම්	10 000		8 000	(1/2)
		වැටුප් ගිණුම	3 000	(1/2)
	<u>20 000</u>		<u>20 000</u>	

(07) (i) කාලවර්ෂයේ අවසානයේ මුදල් ශේෂය දැන ගත හැකිවීම.

මුදල් කළමනාකරණය ක්‍රමවත් වීම

මුදල් සම්බන්ධ වංචා හා අයථා ගනුදෙනු අවම කළ හැකි වීම

ආයතනයේ අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට මූල්‍ය සම්පත් මැනවින් යොදා ගත හැකි වීම

මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් මාර්ග පිළිබඳ තොරතුරු දැන ගත හැකි වීම

(ල.1 x 2 = 2)

(ii)

සමගි ක්‍රීඩා සමිතිය

2022/01/31 දිනෙන් අවසන් මාසයට ලැබීම් ගෙවීම් ගිණුම

	රු		රු	
ඉ / ගෙ / ශේෂය	4 000	ක්‍රීඩා උපකරණ ගැණුම්	6 000	(1/2)
පරිත්‍යාග ලැබීම්	8 000	ලිපි ද්‍රව්‍ය ගැණුම්	3 000	
සාමාජික මුදල්	10 000	පුවත්පත් සඟරා	4 000	
	(1/2)	01/31 ශේෂය ප/ගේ	9 000	(1/2)
	<u>22 000</u>		<u>22 000</u>	
2/1 ශේෂය ඉ/ගේ	9 000			(ල. 02)

(07)

(iii) (අ)

බුද්ධිකර්ම ව්‍යාපාරය
2022/12/31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය (1/2)

විකුණුම්		180 000	
(අ) තොගය	10 000		
(+) ගැනුම්	37 000		
ගෙන ඒමේ කළී	2 000		
	49 000		
(-) අ. තොගය	(12 000)	(37 000)	(1/2)
දළ ලාභය		143 000	(1/2)
<u>පරිපාලන වියදම්</u>			
ගොඩනැගිලි ක්ෂය	12 000	(1/2)	
විදුලිය	(1/2) 10 000		
චැටුප්	13 000	35 000	
<u>බෙදාහැරීමේ වියදම්</u>			
ප්‍රචාරණය	7 000		
දුන් වට්ටම්	3 000	10 000	(1/2)
<u>මූල්‍ය වියදම්</u>			
ණය පොලී	5 000	5 000	(1/2)
ශුද්ධ ලාභය		93 000	(1/2)

(07) (iii) (ආ)

බුද්ධිකගේ ව්‍යාපාරයේ

2022/12/31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

	පිරිවැය	සමුච්චිත ක්ෂය	ධාරන අගය
<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>			
ඉඩම්	100 000	-	100 000
ගොඩනැගිලි	120 000	12 000	108 000
	220 000	12 000	208 000
<u>ජංගම වත්කම්</u>			
නොගය		12 000	($\frac{1}{2}$)
ණය ගැතියෝ		45 000	($\frac{1}{2}$)
මුදල්		40 000	97 000
			305 000
<u>හිමිකම් හා වගකීම්</u>			
ප්‍රාග්ධනය		145 000	($\frac{1}{2}$)
(+) ශු. ලාභය		93 000	($\frac{1}{2}$)
			238 000
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>			
බැංකු ණය		50 000	50 000
<u>ජංගම වගකීම්</u>			
උපචිත විදුලිය		2 000	($\frac{1}{2}$)
ණය හිමියෝ		15 000	($\frac{1}{2}$)
			17 000
			305 000

(ල. 04)